

İş Makinaları Kullanacak Olanlara Verilecek İş Makinaları Kullanım Sertifikası (Operatörlük Belgesi) İle İlgili Esaslar'ın Bazı Maddelerinin İptaline İlişkin Verilen Danıştay Kararı

haber

Odamızca açılan davada; Milli Eğitim Bakanlığınca yayımlanan **“İş Makinaları Kullanacak Olanlara Verilecek İş Makinaları Kullanma Sertifikası (Operatörlük Belgesi) ile ilgili Esaslar'ın 2,3,4,7 son 8/c-d, 9,10,14 .maddeleri” ile “Özel Hazardağlı Motorlu Taşıtlar Sürücü Kursunun Operatörlük Belgesi verme yetkisine ilişkin işlem”** Danıştay 8. Dairesi'nin 18.06.2007 tarih ve 2007/2215 E., 2007/3806 K. sayılı Kararı'yla İPTAL edilmiştir. (Söz konusu Danıştay Kararı aşağıdadır.)

Bilindiği üzere 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 42. maddesinin (a) fıkrasının 3 üncü bendinde; *“...iş makinelerinin (forklift, loder, greyder, dozer,vinç v.b.) sürücülerinin eğitimleri ve eğitimde başarılı olanların sertifikalarının Milli Eğitim Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü ve Makine Mühendisleri Odalarınınca verileceği...”* ne hükmedilmiştir. Anılan Kanun hükmünde, İş Makinaları eğitiminin **hangi kuruluşlarca** verileceği

belirlenmiştir. Söz konusu “Esasların” dava konusu edilen maddelerinin Danıştay'ca iptal edilmesiyle; Kanun metnine aykırılığı ve Kanun' da sayılan üç kuruluşun (Milli Eğitim Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü ve Makine Mühendisleri Odası) dışında hiçbir kişi veya kuruluşun kursları veremeyeceği açıklığa kavuşmuştur.

Bugüne kadar Milli Eğitim Bakanlığınca düzenlenen “Esaslar” uyarınca, Kanun' a aykırı olarak, sayılan üç kuruluşun dışında kalan kuruluşlarca verilen kursların hukuki durumuna açıklık getirme gereği doğmuştur:

Bu nedenle Kanun' a aykırı olarak düzenlenen ve mahkeme kararıyla iptal edilen “Esaslar” a dayalı olarak bugüne kadar kanunda sayılan üç kuruluş dışında kalan kişi veya kuruluşlarca verilmiş olan eğitim ve bu eğitime dayalı olarak verilen sertifikalar da hükümsüz hale gelmiştir.

T.C.

DANIŞTAY SEKİZİNCİ DAİRE

Esas No : 2007/2215

Karar No : 2007/3806

Davacı : TMMOB Makina Mühendisleri Odası

Vekili : Av.Halil Salmanlı

İlkiz Sokak 12/10 - Sıhhiye/ANKARA

Davalı : Milli Eğitim Bakanlığı - ANKARA

Davanın Özeti : 2918 sayılı Kanunun değişik 42. maddesi gereğince Milli Eğitim Bakanlığınca tesbit edilen; Karayolları Genel Müdürlüğü, Makina Mühendisleri Odaları, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve Milli Eğitim

Bakanlığınca İş Makinelerini Kullanacak Olanlara Verilecek İş Makineleri Kullanma Sertifikası (Operatörlük Belgesi) ile İlgili Esasların 2, 3, 4, 7 son, 8/c-d, 9, 10, 14. maddelerinin ve Özel Hazardağı Motorlu Taşıtlar Sürücü Kursunun operatörlük belgesi verme yetkisine ilişkin işlemin iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti: Yerinde olmadığı ileri sürülen davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi İbrahim ÖZDEMİR'in Düşüncesi: İş makinelerinin sürücülerinin eğitimi ve sertifikalarını verme yetkisi 2918 sayılı Kanunun 42. maddesinde sayma suretiyle belirtilen kuruluşlara ait iken bu yetkiye tüm kamu kurumları ile gerçek veya tüzel kişilerin de sahip olduğu kabul edilerek yapılan dava konusu düzenlemede hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu işlemlerin iptali gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Radive TİRYAKI'nın Düşüncesi : 2918 sayılı Kanunun değişik 42. maddesi gereğince Milli Eğitim Bakanlığınca tesbit edilen; Karayolları Genel Müdürlüğü, Makina Mühendisleri Odaları, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığınca İş Makinelerini Kullanacak Olanlara Verilecek İş Makineleri Kullanma Sertifikası (Operatörlük Belgesi) ile İlgili Esasların 2, 3, 4, 7 son, 8/c-d, 9, 10, 14. maddelerinin ve Özel Hazardağı Motorlu Taşıtlar Sürücü Kursunun operatörlük belgesi verme yetkisine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davada; davanın reddi yolunda Danıştay Sekizinci Dairesince verilen 26.2.2001 günlü, E:1998/6398, K:2001/726 sayılı kararın temyizen incelenerek bozulmasının istenilmesi üzerine Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca temyiz isteminin kabulü ile Daire kararının bozulmasına karar verilmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 49. maddesinin 6. fıkrasında, Danıştay'ın ilk derece mahkemesi olarak baktığı davaların temyizen incelenmesinde bu maddenin 4. fıkrası hariç diğer fıkralarının kıyasen uygulanır hükmünün yer alması karşısında, Danıştay Dava Dairelerine bozma kararına uyulmayarak eski kararında ısrar edebilme yetkisi tanınmamış olduğundan, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun Danıştay Sekizinci Dairesi kararının bozulmasına ilişkin 27.5.2004 günlü 606 sayılı kararına uyularak, konu ile ilgili düzenlemelerin incelenmesinden, iş makinelerinin sürücülerinin eğitim ve sertifikalarını verme yetkisi 2918 sayılı Kanunun 42. maddesinde sayma suretiyle belirtilen kuruluşlara ait iken bu yetkiye tüm kamu kurumları ile gerçek ve tüzel kişilerin de sahip olduğu kabul edilerek yapılan düzenlemede ve uygulama işleminde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu düzenleme ve uygulama işleminin iptali gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Sekizinci Dairesince Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulunun E:2001/699, K:2004/606 sayılı bozma kararı uyarınca gereği görüldü:

Dava; 2918 sayılı Kanunun değişik 42. maddesi gereğince Milli Eğitim Bakanlığınca tesbit edilen; Karayolları Genel Müdürlüğü, Makine Mühendisleri Odaları, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığınca İş Makinelerini Kullanacak Olanlara Verilecek İş Makineleri Kullanma Sertifikası (Operatörlük Belgesi) ile İlgili Esasların 2, 3,4, 7 son, B/c-d, 9, 10,14. maddelerinin ve Özel Hazardağı Motorlu Taşıtlar Sürücü Kursunun operatörlük belgesi verme yetkisine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 42. maddesinin (a) fıkrasının üçüncü bendinde; iş makinelerinin (forklift, loder, greyder, dozer, vinç v.b.) sürücülerinin eğitimleri ve eğitimde başarılı olanların sertifikalarının Milli Eğitim Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü veya Makina Mühendisleri Odalarınca verileceği, kursların eğitim ve staj sürelerinin Milli Eğitim Bakanlığınca saptanacağı, 123. maddesinde; motorlu taşıt sürücüsü yetiştirmek, yetişmiş olanlara sınav sonucu sertifika vermek, trafik ile ilgili öğretim ve eğitim yaptırmak üzere kamu kurumları ile diğer hakiki ve hükmi şahıslara Milli Eğitim Bakanlığınca ilgili mevzuatına göre sürücü kursları açma izni verileceği, sürücü kurslarının sürücü belgesi cinslerine göre sınıflandırılması, hangi sınıf kursun kimler tarafından açılabileceği, öğretim ve eğitim konuları, sertifika sınavlarının esas ve usullerinin İçişleri Bakanlığının uygun görüşü üzerine Milli Eğitim Bakanlığınca çıkartılan yönetmelikle belirleneceği öngörülmüştür.

625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 1. maddesinde "çeşitli kurslar" açma kanun kapsamında sayılmış, 2. maddesinde özel öğretim kurumlarının Milli Eğitim Bakanlığının denetim ve gözetimi altında olduğu, 3. maddesinde ise; özel öğretim kurumu açmak için Milli Eğitim Bakanlığından "Kurum açma izni"nin alınacağı belirtilmiştir.

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ile 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu hükümlerine dayanılarak hazırlanan ve 3.2.1987 günlü, 19361 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Motorlu Taşıt Sürücülerini Kursu Yönetmeliğinin 5. maddesinde "G sınıfı Kursu"nun iş makinesi türünden motorlu araç kullanacaklar için açılacağı belirtildikten sonra 7. maddesinde "Motorlu taşıt sürücüsü yetiştirmek, yetişmiş olanlara imtihan neticesi sertifika vermek, trafik ile ilgili eğitim ve öğretim yaptırmak üzere, kurs açmak için Bakanlığa yazılı olarak müracaat eden kamu kurum ve kuruluşları ile Türkiye Cumhuriyeti uyruklu gerçek kişilere, özel hukuk tüzel kişilerine veya özel hukuk hükümlerine göre yönetilen tüzel kişilere bu yönetmelikteki şartları taşımaları halinde kurs açma izni verilir." hükmü yer almakta iken, 26.10.1992 günlü, 21387 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Motorlu Taşıt Sürücülerini Kursu Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Yönetmeliğinin 2. maddesiyle 3.2.1987 günlü, 19361 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmeliğinin 6 ncı maddesi değiştirilerek (h) bendinde iş makinesi kullanma yetki belgesi (operatörlük belgesi) için düzenlenen kursların süreleri ve bu kursların açılış ve işleyişleri ile ilgili işlemlerin, Karayolları Genel Müdürlüğünce yayımlanan "1992-1 sayılı Tebliğ" esaslarına göre yürütüleceği esası getirilmiş, yine 11.4.1997 günlü, 22961 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Motorlu Taşıt Sürücülerini Kursu Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Yönetmeliğinin 2. maddesiyle; 6. maddenin (h) bendi "iş makinesi kullanma sertifikası (operatörlük belgesi) için düzenlenen kursların süreleri, bu kursların açılış ve işleyişleri, 2918 sayılı Kanunun değişik 42 nci maddesi ile görev verilen Bakanlık ve kuruluşların görüşleri alınarak Bakanlıkça tesbit edilir." şeklinde değiştirilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuatın birlikte değerlendirilmesinden; 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan Motorlu Taşıt Sürücülerini Kursu Yönetmeliğine göre sürücü belgesi almak isteyenlerin eğitimlerini yaptırmak ve eğitim sonunda sertifika vermek konusunda herhangi bir ayırım yapılmadan her türlü sürücü belgesini verme hususunda, açılmak için öngörülen şartları yerine getiren tüm sürücü kursları yetkili kılınmış iken, 2918 sayılı Kanunun 42 nci maddesinin (a) fıkrasında 4199 sayılı Kanunla yapılan değişiklik sonucunda iş makinelerinin sürücülerinin eğitimi ve eğitiminde başarılı olanlarının sertifikalarının Milli Eğitim Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü ve Makina Mühendisleri Odalarına verilebileceği sonucuna varılmaktadır.

Dava konusu edilen "Esaslar"ın iptali istenilen madde hükümlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve özel kurum ve kuruluşlarca iş makineleri kullanım (operatörlük) kurslarının açılması ve belge tanzimi, bu kişi ve kurumlarca yerine getirilmesi gereken işlemler, eğitim programlarının Milli Eğitim Müdürlüklerince onaylandıktan sonra eğitime başlanması, kurslarda öğretici olarak görevlendirileceklerin nitelikleri, kurs bitirme sınavları ve sertifikaların düzenlenmesi, sınavlarda ödenecek ücret ve daha önce faaliyette bulunanların kazanılmış hakkının bir yıl süre ile korunacağına ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

Bu durumda; iş makinelerinin sürücülerinin eğitimi ve sertifikalarını verme yetkisi Kanunda sayma suretiyle belirtilen kuruluşlara ait iken bu yetkiye tüm kamu kurumları ile gerçek veya tüzel kişilerin de sahip olduğu kabul edilerek yapılan dava konusu düzenlemede ve uygulama işleminde hukuka uyarlık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, 2918 sayılı Kanunun değişik 42. maddesi gereğince Milli Eğitim Bakanlığınca tesbit edilen; Karayolları Genel Müdürlüğü, Makina Mühendisleri Odaları, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığınca İş Makinalarını Kullanacak Olanlara Verilecek İş Makinaları Kullanma Sertifikası (Operatörlük Belgesi) ile ilgili Esasların 2, 3, 4, 7 son, 8/c-d, 9, 10, 14. maddelerinin ve Özel Hazaradağlı Motorlu Taşıtlar Sürücü Kursunun operatörlük belgesi verme yetkisine ilişkin işlemin iptaline, 61.78 YTL yargılama gideri ile 450,00 YTL vekâlet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan 6,50 YTL posta ücretinin isteği halinde davacıya iadesine 18.06.2007 gününde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
Güngör
DEMİRKAN

Üye
Ayla
ALKIVILCIM

Üye
Dr. Tacettin
ŞİMŞEK

Üye
Alaattin
ÖĞÜŞ

Üye
Sıddık
YILDIZ